

MILJØstyrelsen
Pesticider/kemikalier

20. december 2006
J. nr. DEP-240-00009
SAMUN/LFO

GRUNDNOTAT

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om eksport og import af farlige kemikalier, KOM(2006) 745

Resumé

Kommissionen foreslår at revidere forordning (EF) Nr. 304/2003 om import og eksport af farlige kemikalier. Hovedelementerne i forslaget er ændring og præcisering af definitionerne – primært af definitionerne på ”eksportør” og ”præparat”. Desuden ændres kravet om udtrykkeligt samtykke, som eksportøren af visse nærmere oplyste kemikalier skal indhente, før eksport kan finde sted. Endelig sker der ændringer for at styrke toldvæsenets kontrol med eksporterede kemikalier.

Forslaget vurderes ikke at få indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark.

1. Status

Kommissionen sendte den 5. december 2006 ovennævnte forslag til Rådet og Europa-Parlamentet. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 133 og artikel 175(1), og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251. Forslaget er endnu ikke behandlet i Rådet (miljø) eller i arbejdsgrupper herunder.

Der er oversendt et nærhedsnotat om forslaget til Folketinget den 14. december 2006.

2. Formål og indhold

Forslaget skal erstatte den nuværende forordning (EF) 304/2003 om eksport og import af farlige kemikalier. Revisionen af 304/2003 sker på baggrund af EU-Domstolens dom i sagen C-178/03, som fastslog at forordning (EF) 304/2003, som udover miljøhensyn også regulerer handel, ikke havde et dækkende hjemmelsgrundlag. Endvidere foreslås en række tekniske ændringer på baggrund af de erfaringer, der er opnået med forordningen siden vedtagelsen i 2003.

Hovedelementerne i det nye forslag er:

- Udvidelse af hjemmelsgrundlaget
- Ændring af definitionerne
- Ændringer i forpligtelser vedrørende eksport (udtrykkeligt samtykke)
- Ændring i kontrolsystemet

I forhold til den gældende forordning (EF) Nr. 304/2003 er de væsentligste ændringer således:

Ændring i hjemmelsgrundlaget

Hjemmelsgrundlaget udvides fra artikel 175, stk. 1, (miljø) til også at omfatte artikel 133 (den fælles handelspolitik).

Definitioner

Der sker primært ændringer i definitionerne af ”præparat” og ”eksportør”. Førstnævnte medfører ingen substansændring, mens den ændrede definition af eksportører betyder, at de forpligtelser, der allerede er pålagt eksportører, som er etableret i Fællesskabet, også kommer til at omfatte eksportører, der ikke er etableret i Fællesskabet.

Forpligtelser vedrørende eksport (udtrykkeligt samtykke)

Stoffer (og produkter) på forordningens bilag 1, del 2 og 3, må kun eksporteres, hvis det importerende land har afgivet udtrykkeligt samtykke hertil. Som noget nyt foreslås det, at eksportørens nationale myndighed i samråd med Kommissionen kan beslutte, at samtykke ikke er nødvendigt i tilfælde, hvor importlandet trods gentagne henvendelser ikke har reageret på opfordringen til at tage stilling til samtykke om import. Forslaget er begrundet i at en række lande, også mellemindkomstlande konsekvent ikke svarer på forespørgsler om samtykke, således at der kun er modtaget svar på omkring 50 % af forespørgslerne.

Et udtrykkeligt samtykke er i dag ikke tidsbegrænset, med mindre importlandet har angivet en gyldighedsperiode. Dette ændres således, at udtrykkeligt samtykke gælder for en periode på et, to eller tre år. Tilladelse til eksport af stoffer (og produkter), hvor der ikke er udtrykkeligt samtykke, kan kun forlænges ud over et år, hvis der foreligger importlicens eller hvis stoffet for nyligt har været anvendt i landet, og der ikke er foretaget noget reguleringsindgreb for at forbyde anvendelsen.

Administrativt inddrages Kommissionen fremover i processen med at anmode om samtykke. I dag er det myndighederne i de enkelte lande som anmoder og modtager samtykke fra importlandets udpegede myndighed. Kommunikationen med virksomheder sker dog stadig gennem de nationale myndigheder (i Danmark Miljøstyrelsen).

Toldvæsenets kontrol

Eksportører skal fremover anføre referencenumre som bekræftelse på, at de pågældende forpligtelser er opfyldt.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er i fuld overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet forslagets mål kun kan nås gennem en harmoniseret indsats for at sikre, at fællesskabet som part i konventionen lever op til sine internationale forpligtelser. Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering og finder således, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, da der er tale om en forordning, som er umiddelbart gældende i alle medlemslande og ikke kræver yderligere gennemførelsesforanstaltninger.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Forslaget forventes at få enkelte positive administrative lettelser for de nationale myndigheder, da Kommission overtager en del af arbejdet med at følge op på anmodninger om samtykke, og også toldvæsenets kontrol forenkles som følge af nye værktøjer.

Forslaget forventes ikke at få økonomiske konsekvenser for industri eller handelsvirksomheder. Danmark har kun få producenter, som eksporterer stoffer og produkter, som kræver udtrykkeligt samtykke, og indtil nu har eksport ikke været forhindret på grund af manglende samtykke.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

6. Høring

Forslaget er sendt i høring den 13. december 2006. Høringsfristen udløber den 5. januar kl. 14.

7. Forhandlingssituation

Forslaget har endnu ikke været forhandlet.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen noterer sig Kommissionens forslag og er enig i behovet for en ændring af forordning (EF) Nr. 304/2003 import og eksport af farlige kemikalier. Regeringen vil, efter høring af de af forslaget berørte parter, fremlægge sine mere konsoliderede vurderinger af forslaget i et revideret grundnotat til Folketinget.